

Toekomstvisie

Gemeente Utrechtse Heuvelrug 2021

Dorpsparticipatie in Maarn

Inhoudsopgave

Hoe zijn inwoners, ondernemers en organisaties betrokken?	3
Samenvatting uitkomsten	4
Algemeen.....	4
Sociale samenhang en betrokkenheid	4
Voorzieningen en ontmoeting	4
Wonen	5
Verkeer	5
Openbare ruimte en groen	6
Klimaat.....	6
Gezondheid en veiligheid	6
Initiatieven Samen leven, samen doen	6
Resultaten: links en bijlagen	7
Vervolg.....	7
Blijf op de hoogte	8
Vragen of opmerkingen?	8

De gemeente Utrechtse Heuvelrug maakt een toekomstvisie. Een visie op wat voor gemeente we zijn, maar vooral ook willen zijn. Niet alleen nu, maar ook over pakweg twintig jaar. Die visie kan en wil de gemeente niet alleen bedenken. Daarom ging de gemeente in gesprek met inwoners, ondernemers en organisaties uit Maarn om informatie te verzamelen en antwoord te kunnen geven op de vraag:

“Wat is ervoor nodig om de dorpen ook in de toekomst (2040) vitaal, toekomstbestendig en aantrekkelijk te houden?”

In dit verslag leest u hoe inwoners, ondernemers en organisaties zijn betrokken bij de toekomstvisie, een samenvatting van de uitkomsten en vindt u links en verzamelingen van opgehaalde informatie. Tot slot leest u hoe wij verder gaan en op welke manier u een bijdrage kunt leveren.

Hoe zijn inwoners, ondernemers en organisaties betrokken?

Op 11 februari 2021 organiseerde de gemeente een kick-off bijeenkomst voor de dorpsnetwerken uit alle dorpen van de Utrechtse Heuvelrug. Hier schetsten we de aanpak van de toekomstvisie en inventariseerden we de eerste ideeën over hoe we ervoor konden zorgen dat we een brede doelgroep bereiken en betrekken bij de toekomstvisie. Omwille van tijd, capaciteit en budget besloot de gemeente om Maarn en Maarsbergen samen te voegen en een gezamenlijk participatietraject vorm te geven. Uiteraard met oog voor de verschillen van beiden dorpen. Op 25 februari kwam het dorpsnetwerk van Maarn en Maarsbergen bij elkaar om dorps specifieke onderwerpen benoemen en gezamenlijk een opzet te maken van een actieweek om mensen te betrekken bij de toekomstvisie.

De belangrijkste manieren waarop mensen uit Maarn en Maarsbergen mee konden denken waren via een online enquête [van 18 maart t/m 15 mei](#) en een online dialoogsessie op 8 april. In de weken die voorafgingen aan de dialoogsessie zette het dorpsnetwerk in samenwerking met de gemeente zich in om met succes een grote groep deelnemers te betrekken bij de toekomstvisie. Dit gebeurde door:

- Via enkele scholen een kleurplaat te verspreiden onder de kinderen. Hierop konden zij ook hun droom invullen. Op de achterkant stond informatie voor ouders.
- Vereniging Bewonersbelangen Maarn Maarsbergen (VBMM) maakte een flyer over de Toekomstvisie en onderliggende projecten. Hiermee hielp de vereniging inwoners op het benodigde kennisniveau te komen en motiveerde zij inwoners om mee te denken over hun eigen dorp en toekomst.
- Een lokale verslaggeefster schreef een artikel dat werd verspreid in De Kaap.
- Een aantal inwoners organiseerde een Toekomstwandeling door het dorp. Tijdens de wandeling konden inwoners vragen beantwoorden over de toekomst van Maarn en Maarsbergen.
- Leden van het Dorpsraad Maarsbergen, VBMM en Maarn Maarsbergen Natuurlijk (MMN) hebben samen met de scouting geflyerd door Maarn en Maarsbergen.
- Inwoners hebben posters in het dorp opgehangen bij ondernemers en ontmoetingsplekken.
- Mensen die echt niet digitaal uit de voeten konden op verzoek in Maarsbergen bij een collega inwoner en in Maarn bij de Bibliotheek een fysiek exemplaar krijgen.

Daarnaast werden via communicatiekanalen van de gemeente een e-mailuitnodiging verspreid, kwamen diverse berichten in de krant en werden oproepen gedaan via sociale media. Er werd een postercampagne opgezet en flyers werden verspreid op strategische plekken.

Respons enquête en deelname online dialoogsessie

De digitale enquête werd 382 keer door mensen uit Maarn en 148 keer door mensen uit Maarsbergen. De grootste groep respondenten uit beide dorpen is 51-65 jaar.

Op 8 april vond de online dialoogsessie plaats voor Maarn en Maarsbergen via Zoom. 125 mensen meldden zich aan en ca. 90 mensen deden daadwerkelijk mee. Na een introductie van wethouder Rob Jorg volgde een korte introductie van verschillende vakspecialisten. Zij lichtten toe wat zij belangrijk vinden om de dorpen vitaal en toekomstbestendig te houden in de toekomst. Vervolgens beantwoordden deelnemers enkele vragen via Mentimeter. Daarna gingen de deelnemers in negen verschillende break-out rooms met elk een eigen thema uit elkaar. Onder begeleiding van een gespreksleider vanuit de gemeente werd in twee rondes van 45 minuten gesproken over onderwerpen die belangrijk zijn voor de toekomst van Maarn en Maarsbergen. De gesprekken zijn vastgelegd op online whiteboards.

Samenvatting uitkomsten

Algemeen

De respondenten op de enquête waarderen vooral de natuur, het dorps karakter en de bereikbaarheid van hun dorp.

Sociale samenhang en betrokkenheid

Bij de respondenten op de enquête ligt een focus op de sociale aspecten van vitaliteit: het naar elkaar omkijken en elkaar ontmoeten. Zowel in de enquête als tijdens de dorpsdialoog werd het belang van een dorps huis hierbij veel genoemd, evenals het centrum. Om nieuwkomers te verwelkomen pleit een aantal respondenten voor een welkomstcomité.

Inwoners van Maarn geven aan graag zelf betrokken te willen zijn bij vraagstukken die hen aangaan. Ze willen zowel eerder en vaker in gesprek met de gemeente over incidentele vraagstukken, als structureel in gesprek over de aandachtspunten voor hun dorp. Ongeveer een derde van de respondenten laat zich liever vertegenwoordigen door een dorps- of buurt netwerk. Een minderheid laat zich liever vertegenwoordigen door de gemeenteraad. Een aantal respondenten geeft aan het gevoel te hebben dat de gemeente op afstand staat, slecht luistert en weinig betrokken is bij hun dorp.

Voorzieningen en ontmoeting

De invullers van de enquête maken zich vooral zorgen over het voorzieningenniveau in hun dorp in de toekomst. Veel mensen geven aan mooie kansen te zien voor doorontwikkeling van de Twee Marken of een nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA). Een aantal mensen oppert om een nieuwe dorps huisfunctie beter exploitabel te maken door ook commerciële activiteiten toe te staan en de ruimtes ook beschikbaar te stellen aan groepen van buiten het dorp. Zo is er onder meer gesproken over een wijnacademie en een zomerschool.

(Heel) veel respondenten op de enquête willen zelf wel een rol spelen in het vitaal houden van hun dorp. De ideeën lopen uiteen van vrijwilligerswerk in de bieb tot het onderhouden van groen, en van activiteiten organiseren tot het plaatsen van een bijenkorf in de tuin.

Het centrum mag wel wat gezelliger, volgens zowel respondenten als aanwezigen bij de dialoog. Ze willen wel wat meer sfeer of gezelligheid (terrasjes/horeca) terugzien op of rond het 5 Mei plein. Ook wat extra winkelaanbod is vaak genoemd als wens, hoewel ook veel mensen aangeven dat ze niets missen.

Als potentiële nieuwe ontmoetingsplek wordt het Raadhuisplein redelijk vaak genoemd, voor evenementen of bijvoorbeeld een pop-upterras.

Ook locaties meer aan de rand of buiten het dorp, zoals Koeheuvels en het Henschotermeer, komen voorbij als (bestaande) ontmoetingsplekken. Een enkeling pleit voor werkplekken of een hub voor ZZP-ers.

Wonen

Bij toekomstige woningbouw vindt een meerderheid van de invullers van de enquête het vooral belangrijk dat er voldoende groen blijft en dat er geen negatieve effecten zijn op de natuur en de biodiversiteit. Er is redelijk vaak een voorkeur uitgesproken voor bouwen aan de randen van het dorp, als daarmee het dorp z'n karakter kan houden. Veel mensen willen dat het dorp zo blijft als het is, maar ook dat de voorzieningen overeind blijven. Een aantal mensen heeft aangegeven aan dat de gemeente niet alleen met omwonenden moet praten, maar juist met huizenzoekers.

Er moeten voldoende woningen voor ouderen zijn, aldus veel respondenten, gecombineerd met zorgvoorzieningen. De wandelpaden in Maarn worden wel een probleem voor mensen die slecht ter been zijn. Ook woningen voor starters is een veel genoemd onderwerp.

Over de entree aan de westzijde van Maarn (Meubin) zijn de meningen verdeeld: er zijn zowel mensen die vinden dat dit een mooie plek voor woningbouw is, als mensen die vinden dat de natuur hier in stand moet blijven.

Aan de oostkant van Maarn, bij de Planetenbaan, zien vrij veel respondenten kansen voor woningbouw. In iets mindere mate geldt dit ook voor woningbouw in de weilanden aan de noordzijde, richting Woudenberg.

Verkeer

Om wat vaker van de fiets of het openbaar vervoer gebruik te maken zou de frequentie van de bussen en treinen omhoog moeten, aldus de meeste respondenten. Ook in dorpsdialoog is dit vaak genoemd. Ook betere fietspaden zouden hieraan kunnen bijdragen.

De verkeersveiligheid is een punt van aandacht dat veel respondenten meegeven in de enquête. Op de Tuindorpweg wordt volgens een aantal mensen vaak te hard gereden en onvoldoende voorrang verleend. Het kruispunt Tuindorpweg/station wordt door een aantal respondenten als onoverzichtelijk ervaren.

Bij de aanwezigen bij de dorpsdialoog zijn de meningen verdeeld over een tweezijdige oprit naar de A12. Zowel voor- als tegenstanders melden zich.

Over station Maarn zijn zowel de aanwezigen bij de dorpsdialoog als de respondenten op de enquête redelijk eensgezind. Mensen ervaren behoorlijk wat parkeeroverlast rond het gebied, maar een meerderheid is geen voorstander van een verplaatsing. Ook hier wordt een relatie met busverbindingen gelegd: volgens een deelnemer komen juist veel mensen met de auto omdat er onvoldoende aansluiting op de bus is.

Openbare ruimte en groen

Het kan allemaal nog veel groener volgens de respondenten op de enquête. Ze zien onder meer kansen voor bloeiende bermen, meer diversiteit en groene daken. Veel mensen zien ook een rol voor zichzelf bij het vergroenen van hun omgeving en het beheer ervan. Men maakt zich zorgen over te veel bomenkap en -snoei.

Rondom de Twee Marken zien respondenten kansen voor moestuintjes en 'ontstening'. De Koeheuvels en het entreegebied aan de Plattenberg zijn veel genoemd als plekken die moeten worden behouden en versterkt.

Met het oog op de ouder wordende dorpsgenoten merken veel respondenten op dat de stoepen en wandelroutes niet geschikt zijn voor mensen die slechter ter been zijn.

Redelijk wat respondenten geven aan een (grotere) speeltuin te missen in hun dorp.

Klimaat

Aanwezig bij de dorpsdialoog hebben veel ideeën over het verduurzamen en klimaatbestendig maken van hun dorp en woningen. Zo is gesproken over het 'ontstenigen' van het centrum, het doorspoelen van toiletten met regenwater, regelgeving voor bomensnoei voor zonnepanelen en het verplichten van zonnepanelen voor (nieuwe) bedrijven. Ook is nagedacht over 'slimme verlichting', zodat fietsen in het donker veiliger wordt zonder dat de lokale fauna hier onder leidt.

Respondenten op de enquête zijn voorstander van zonnepanelen op daken, ook bij openbare gebouwen. Hier zou, volgens een aantal mensen, een subsidieregeling voor moeten komen als stimulans.

Gezondheid en veiligheid

Veel respondenten geven aan dat er eigenlijk genoeg beweegmogelijkheden en -activiteiten zijn. Ze zijn echter niet bij iedereen bekend. Ook hier komt de roep om veilige fietspaden en stoepen terug, evenals het verzoek om landgoederen en recreatiegebieden toegankelijkheid te houden.

Redelijk wat respondenten geven aan zich niet zo veilig te voelen op de donkere fietspaden rond het dorp. Ook het (tunneltje bij het) station en het gebrek aan zicht in het donker in het dorp zelf worden genoemd.

De overlast van de A12 is veel genoemd door respondenten op de enquête. Vooral 's nachts wordt hier hard gereden, wat regelmatig voor geluidsoverlast zorgt.

Initiatieven Samen leven, samen doen

Tijdens de digitale break-out hebben deelnemers op drie thema's ideeën ingebracht: ouder worden, kwetsbare doelgroepen en opgroeien. Mensen hadden veel ideeën over het organiseren van verbinding tussen jong en oud: schaaktafels in de buitenruimte, basisschoolkinderen laten meedenken met thema's die in het dorp spelen of sporttoestellen voor ouderen plaatsen bij speelplekken van kinderen. Een ander idee was een jaarlijkse themaweek voor heel het dorp rondom een maatschappelijk thema, zoals duurzaamheid. Hier zouden scholen, ondernemers, verenigingen vanuit hun eigen terrein aan mee kunnen werken. Een paar van deze ideeën worden de komende periode verder uitgewerkt en onderzocht. Tijdens de sessie was een leuke uitwisseling gaande en ontstonden nieuwe contacten tussen inwoners, organisaties en gemeente.

Resultaten: links en bijlagen

In aanvulling op bovenstaande samenvatting delen we graag de informatie die we tot nu toe opgehaald hebben.

- Kick-off Dorpsparticipatie Toekomstvisie: <https://bit.ly/3ohWMJ1>
- Dorpsparticipatie Maarn & Maarsbergen: <https://bit.ly/3eJ9cGH>
- Onderwerpen Maarn & Maarsbergen: <https://bit.ly/2SQToJx>
- Antwoorden enquête verwerkt in een kaart: <https://bit.ly/33G43ZN>
(openen met Microsoft Edge of Firefox-browser. Chrome en Safari werken helaas niet goed)
- Mentimeter uitkomsten tijdens de dialoogsessie: <https://bit.ly/2SbdGgo>
- Resultaten per thema(breakoutroom) tijdens Dialoogsessie:
 - Natuur en cultureel erfgoed - Breakout #1 & #2: <https://bit.ly/3ff6LLa>
 - Dorpscentrum en lokale economie - Breakout #1: <https://bit.ly/39LfzXa>
 - Dorpscentrum en lokale economie - Breakout #2: <https://bit.ly/3fPUFdj>
 - Samenwerken aan voorzieningen en ontmoeting - Breakout #1 & #2: <https://bit.ly/3cTaXA1>
 - Openbare ruimte & groen - Breakout #1: <https://bit.ly/3fHzpq0>
 - Openbare ruimte & groen - Breakout #2: <https://bit.ly/2Q93l3G>
 - Woningbouw - Breakout #1: <https://bit.ly/3rTQglv>
 - Woningbouw - Breakout #2: <https://bit.ly/3wGyTib>
 - Vervoer, knooppunten en verkeersveiligheid - Breakout #1: <https://bit.ly/3rZGi8M>
 - Vervoer, knooppunten en verkeersveiligheid - Breakout #2: <https://bit.ly/3d2W8LA>
 - Gezonde leefomgeving - Breakout #1: <https://bit.ly/3t01SLG>
 - Gezonde leefomgeving - Breakout #2: <https://bit.ly/3fSLc4N>
 - Duurzame dorpen – Breakout #1 & #2: <https://bit.ly/2QnmBeg>
- Bijlage: Analyse bureaustudie Maarn: <https://bit.ly/2RtdVdK>
- Bijlage: Ingevulde antwoorden op de vragen tijdens de toekomstwandeling: <https://bit.ly/344zD3y>
- Bijlage: Gerubriceerde en samengevoegde antwoorden op de digitale (gemeentebrede) enquête voor Maarn: <https://bit.ly/3oDjCe4>
- Ingeleverde kleurplaten: <https://bit.ly/3eYwxnH>

Vervolg

De opgehaalde resultaten worden gebruikt voor verschillende projecten en producten waar de gemeente aan werkt. Allereerst worden alle resultaten, ook van andere dorpen, verwerkt in een bondige en aantrekkelijke toekomstvisie voor de hele gemeente. In juli/augustus delen we met u een conceptversie waarop u kunt reageren. De reacties bundelen we in een bijlage en verwerken we in een definitieve versie die oktober in de gemeenteraad besproken wordt.

Tegelijk komen veel resultaten terug in projecten, zoals de [omgevingsvisie](#) en Dorpsgerichte Inrichting Openbare Ruimte (DIOR). Daarnaast is dit traject een start van een nieuwe samenwerking

tussen de gemeente en het netwerk uit de dorpen. Hoe dit eruit ziet, moet zich de komende periode ontwikkelen in de nieuwe visie op dorpsgericht werken.

Tot slot bekijkt de gemeente welke vragen, meldingen en ideeën op relatief korte termijn opgepakt kunnen worden. Gezien het grote aantal reacties op de enquêtes en de breedte aan onderwerpen die zijn besproken is het niet mogelijk om overal (persoonlijk) terugkoppeling op te geven. Wilt u aan de slag of wacht u te lang op een oplossing? Schroom dan niet om contact op te nemen of een herinnering te sturen. Wij doen ons best om met de resultaten aan de slag te gaan!

Blijf op de hoogte

Natuurlijk houden we u via het Gemeentenuws en onze sociale media op de hoogte. Op www.heuvelrug.nl/toekomstvisie vindt u altijd de laatste informatie.

Vragen of opmerkingen?

Stuur een e-mail naar projectenplein@heuvelrug.nl.